

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004468

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-08-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаповал Олена Вікторівна

2. Olena V. Shapoval

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 25-09-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16864

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79, 10.79.23

Тема дисертації:

1. Кримінальне провадження щодо адвоката з урахуванням практики Європейського суду з прав людини
2. Criminal Proceedings Involving an Attorney: Consideration of the Case Law of the European Court of Human Rights

Реферат/анотація:

1. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право – Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2026. У роботі здійснено комплексне дослідження теоретичних, нормативно-правових і практичних засад кримінального провадження щодо адвоката з урахуванням практики Європейського суду з прав людини. Актуальність теми зумовлена тим, що проведення стосовно адвоката процесуальних дій та застосування заходів забезпечення кримінального провадження пов'язані з ризиком втручання не лише у його права, а й у права осіб, яким він надає професійну правничу допомогу. За таких умов особливого значення набуває забезпечення балансу між публічним інтересом у розслідуванні кримінального правопорушення та необхідністю збереження незалежності адвокатської діяльності, адвокатської таємниці й недопустимості ототожнення адвоката з клієнтом. Метою дисертаційного дослідження є обґрунтування теоретичних положень і розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення кримінального провадження стосовно адвоката на основі аналізу національного

законодавства, правозастосовної практики та правових позицій ЄСПЛ. Об'єкт дослідження становлять кримінальні процесуальні правовідносини, що виникають під час здійснення такого провадження, а предметом є кримінальне провадження щодо адвоката з урахуванням практики Європейського суду з прав людини. Методологічну основу роботи склала сукупність загальнонаукових і спеціально-юридичних методів. Емпірична база охоплює понад 150 національних судових рішень, більш як 40 рішень ЄСПЛ, статистичні дані та результати опитування 130 адвокатів, прокурорів і суддів. Розкрито правову природу та зміст процесуального статусу адвоката у кримінальному провадженні. Доведено, що він не зводиться до сукупності процесуальних прав та обов'язків, а охоплює також гарантії професійної діяльності, функції адвоката і юридичну відповідальність. Процесуальний статус адвоката запропоновано розуміти як закріплену нормами кримінального процесуального законодавства та законодавства про адвокатуру цілісну систему прав, обов'язків, гарантій, функцій і відповідальності, що забезпечує незалежне здійснення професійної діяльності, захист прав та законних інтересів особи, а також реалізацію завдань кримінального провадження. Обґрунтовано, що спеціальні гарантії у провадженні щодо адвоката не є його особистими привілеями, оскільки спрямовані передусім на забезпечення права кожного на професійну правничу допомогу та справедливий суд.

2. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the field of study 081 – Law. – National Academy of Internal Affairs, Kyiv, 2026. The dissertation provides a comprehensive study of the theoretical, regulatory, and practical foundations of criminal proceedings against a lawyer in the light of the case law of the European Court of Human Rights. The relevance of the research stems from the fact that procedural actions performed against a lawyer and the application of measures to ensure criminal proceedings entail a risk of interference not only with the lawyer's rights but also with the rights of the persons to whom the lawyer provides professional legal assistance. Under such circumstances, particular importance is attached to striking a balance between the public interest in investigating a criminal offence and the need to safeguard the independence of legal practice, legal professional privilege, and the prohibition on identifying a lawyer with their client. The purpose of the dissertation is to substantiate theoretical provisions and develop practical recommendations for improving criminal proceedings against a lawyer on the basis of an analysis of national legislation, law enforcement practice, and the legal positions of the European Court of Human Rights. The object of the research is the criminal procedural legal relations arising in the course of such proceedings, while its subject is criminal proceedings against a lawyer in the light of the case law of the European Court of Human Rights. The methodological framework of the study comprises a combination of general scientific and special legal methods. The empirical basis includes more than 150 judgments of national courts, over 40 judgments of the European Court of Human Rights, statistical data, and the results of a survey involving 130 lawyers, prosecutors, and judges. The legal nature and content of a lawyer's procedural status in criminal proceedings have been examined. It has been established that this status is not limited to a set of procedural rights and obligations but also encompasses safeguards of professional activity, the lawyer's functions, and legal liability. It is proposed that the procedural status of a lawyer be understood as an integrated system of rights, obligations, safeguards, functions, and liability established by criminal procedural legislation and legislation governing the legal profession. This system ensures the independent exercise of professional activities, the protection of the rights and legitimate interests of individuals, and the fulfilment of the objectives of criminal proceedings. It has been substantiated that the special safeguards applicable in criminal proceedings against a lawyer do not constitute personal privileges, as they are primarily intended to ensure everyone's right to professional legal assistance and a fair trial.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Шаповал О.В. Кримінальне провадження щодо адвоката: загальні положення застосування практики Європейського суду з прав людини. Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. Випуск 3. С. 111-116.
- Шаповал О.В. Актуальні питання забезпечення гарантій адвокатської діяльності під час проведення негласних (слідчих) розшукових дій стосовно захисника у кримінальному провадженні. Юридичний науковий електронний журнал. №7. 2025. С.214-216
- Шаповал О.В. Огляд рішень Європейського суду з прав людини щодо правових особливостей проведення обшуків у адвокатів. Юридичний науковий електронний журнал. №2. 2025. С. 407-410.
- Шаповал О.В. Гарантії презумпції невинуватості щодо адвоката у кримінальному провадженні: правові підходи та судова практика. Юридичний науковий електронний журнал. № 3. 2025. С. 439-441.
- Степанова Г.М., Шаповал О.В. Кримінальне провадження щодо адвокатів: проблеми правового регулювання та напрями вдосконалення. Наукові перспективи. №5 (71). 2026. С. 1766-1775.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанова Ганна Миколаївна

2. Ganna M. Stepanova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1280-0163

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Старенький Олександр Сергійович
2. Oleksandr S. Starenkyi

Кваліфікація: д.ю.н., доц., 12.00.09**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національна академія Служби безпеки України**Код за ЄДРПОУ:** 20001823**Місцезнаходження:** вул. М. Максимовича, Київ, 03022, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Служба безпеки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Почтовий Максим Миколайович
2. Maksym M. Pochtovyi

Кваліфікація: д.ю.н., с.д., 12.00.09**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0633-205X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Дніпровський державний університет внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08571446**Місцезнаходження:** пр. Гагаріна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кузьмічова-Кисленко Єлизавета Володимирівна
2. Yelyzaveta V. Kuzmichova-Kyslenko

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національна академія внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хахуцяк Ольга Юріївна

2. Olha Y. Khakhutsiak

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6762-1069

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Соловийов Едуард Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Соловийов Едуард Петрович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Антощук Андрій Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна